

Persbericht: Gezamenlijk ledental Nederlandse politieke partijen groeit in 2022 licht

Groningen, 22 februari 2023

Na een forse toename van het ledental van de in de Tweede Kamer vertegenwoordigde partijen in 2021 (met ruim 15%) is het aantal leden van de landelijke partijen in 2022 licht gegroeid (1,3%), zo blijkt uit de jaarlijkse opgaven door de partijen van hun ledentallen aan het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) van de Rijksuniversiteit Groningen (zie tabel 1). FVD is met afstand de grootste partij van Nederland, met ruim 61.000 leden (een toename van 4,1%).¹ Het is tien jaar geleden dat een partij zoveel leden telde (het CDA in 2012 met 61.294 leden). Andere partijen die aanzienlijke winst noteerden zijn de BBB, dat haar ledental zag verviervoudigen tot bijna 11.000 (356%), en het BVNL, dat met de helft groeide (47,1%). Opmerkelijk is dat het hier om jonge partijen gaat. Vanaf zijn oprichting in 2017 is Forum gestaag gegroeid; de BBB en het BVNL zijn vlak voor en vlak na de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021 opgericht. Daarnaast nam ook het ledental van de PvdD toe, met 4,4%.

De tweede partij van Nederland qua leden is de PvdA, zij het dat de partij voor het eerst in sinds haar oprichting in 1946 onder de 40.000 leden zakte (-2,5%). Op de derde plaats staat GroenLinks, dat min of meer stabiel bleef (+1,1%). Het CDA, dat tot 2020 de grootste partij was, bezet na een verlies van bijna 3.000 leden (-8,4%) de vijfde plek – na de SP, die min of meer stabiel bleef (-0,1%). D66, dat 1.800 leden verloor (-5,7%), staat zesde. Opmerkelijk is de tiende plaats voor de VVD, die zo'n 2.700 leden verloor (-10,3%). Sinds 2010 is de partij in de Tweede Kamer de grootste, maar wat betreft het ledental staat zij in de middenmoot.

Momenteel is 2,8% van de 13.599.700 kiesgerechtigden die Nederland bij de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 telde lid van een politieke partij. Ook in 2022 bedroeg deze organisatiegraad 2,8%; voor de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021 was dat 2,4%.

Voor meer informatie:

Gerrit Voerman
Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen
Broerstraat 4, 9712 CP Groningen
Tel: 050-363 68 30 / 06-1397 5457
E-mail: g.voerman@rug.nl
Site: www.dnpp.nl

¹ FVD heeft een accountantsverklaring meegestuurd die het aantal aan het DNPP opgegeven leden bevestigt. Het ledental van Forum betreft het aantal 'subsidiabele' leden, op basis waarvan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het op het ledental gebaseerde deel van de subsidies aan de politieke partijen verstrekt.

Tabel 1. Ledentallen Nederlandse politieke partijen per 1 januari 2021, 2022 en 2023 (volgens eigen opgave).

	1 januari 2021	1 januari 2022	1 januari 2023				
	totaal	totaal	totaal	ingeschreven leden	uitgeschreven leden	saldo	%
BBB	-	2.376	10.822	-	-	8.446	355,5
BIJ1	-	5.218 a)	5.276	740	682	58	1,1
BVNL	-	4.287 b)	6.305	2.266	248	2.018	47,1
CDA	37.375	34.832	31.916	617	3.533	-2.916	-8,4
ChristenUnie	25.495	26.159 c)	25.281	756	1.634	-878	-3,4
D66	27.121	31.830	30.022	1.817	3.625	-1.808	-5,7
DENK	3.356	3.507 d)	3.456	137	188	-51	-1,5
FVD	45.322	58.890	61.284	-	-	2.394	4,1
GroenLinks	32.685	33.444 e)	33.806	2.812	2.450	362	1,1
GOUD f)	-	-	-	-	-	-	-
JA21	-	4.843 g)	5.060	-	-	217	4,5
PvdA	40.953	40.540	39.536	1.999	3.003	-1.004	-2,5
PvdD	19.173	23.811	24.848	2.819	1.782	1.037	4,4
SGP	29.345	29.878	29.877	935	936	-1	0,0
SP	31.960	32.496	32.459	4.180	4.217	-37	-0,1
Volt	-	12.397	12.406	1.952	1.943	9	0,1
VVD	25.035	26.550	23.818	1.221	3.954	-2.732 h)	-10,3
50PLUS	3.657	2.940 i)	2.730	-	-	-210	-7,1
Totaal	321.477	373.998 j)	378.902	-	-	4.904 k)	1,3

a) Ten gevolge van de aanpassing van het ledental door BIJ1 gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2022 (5.800).

b) Ledental volgens opgave 1 april 2022, waardoor het niet is opgenomen in het persbericht van 24 februari 2022.

c) Ten gevolge van de aanpassing van het ledental door de ChristenUnie gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2022 (26.167).

d) Ten gevolge van de aanpassing van het ledental door DENK gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2022 (3.710).

e) Ten gevolge van de aanpassing van het ledental door GroenLinks gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2022 (33.478).

f) Geen opgave; de in september 2022 opgerichte partij zal pas in 2023 betalende leden inschrijven.

g) Ten gevolge van de aanpassing van het ledental door JA21 gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2022 (5.100).

h) Het verschil tussen het ledental 2022 en 2023 alsmede het verschil tussen het aantal in- en uitgeschreven leden is niet identiek (een verschil van één lid).

i) Ten gevolge van de aanpassing van het ledental door 50PLUS gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2022 (2.944).

j) Ten gevolge van de opgave van het ledental door BVNL op 1 april 2022 en de aanpassing van het ledental door BIJ1, ChristenUnie, DENK, GroenLinks, JA21 en 50PLUS gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2022 (375.086).

k) Dit saldo betreft het verschil tussen het totale ledental van 1 januari 2022 en van 1 januari 2023; dus niet het totaal van de saldi van de afzonderlijke partijen in deze kolom.

NB: De PVV heeft geen leden; het is niet mogelijk om van deze partij lid te worden.

Figuur 1. Gezamenlijk ledental Nederlandse politieke partijen, met daarin de jaren waarin Tweede Kamerverkiezingen plaatsvonden, 1990-2023

